

VEČERNI LIST

Posamezna številka 30 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . R 55.-
za pol leta . R 28.-
za četrt leta . R 18.-
za 1 mesec . R 4.50
Za Ljubljano mesечно 4.50
Uradništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 50

Shod o valutnem vprašanju.

Obsojena vladna rešitev.

Ljubljana, 19. januarja. Včerajšnji shod v veliki dvorani hotela »Union«, ki so ga sklicale trgovske, obrtne in združbene organizacije, da zavzamejo svoje stališče proti vladnemu reševanju valutnega vprašanja, je bil sijajno obiskan. Dvorana in galerije so bile natlačene. Govorili so župan dr. Tavčar, Josip Lenarčič, dr. Jakob Mohorič in hrvaški delegat dr. Krajač iz Zagreba. Dr. Tavčar je zavzel stališče, da je vrednost denarja treba presojati po naravnem bogastvu pokrajin, ki se poslužujejo svojega denarja, in po delavni energiji naroda. Obsoja vsled tega razmerje 1:4 in pravi, da bi delavna rešitev valutnega vprašanja v tem razmerju pomenila za nas vrh okoli vratu. Posledice nereda v valuti so tihotapstvo, veržništvo in pojavljanje boljševizma. Valutno vprašanje se mora rešiti na pošten, nezahrtten in odkritosrčen način. Josip Lenarčič konstatira, da vlada tega vprašanja ni rešila, kakor je obetala. Z žigosanjem in kolkovanjem je država prevzela garancijo za jugoslovansko krono, in s tem je padel glavni razlog za relacijo

1:4. V nadaljnjem izvajanju primerja dinarske in kronske dolgove, ki govore proti relaciji 1:4. Valutno vprašanje se ne da tako rešiti, da se vlada zavije v nekaj skrivnostni plašč. Prikrita relacija 1:4 mora izginiti. Dr. Jakob Mohorič je pobijal zmotno mnenje, da se z devalvacijo krone zadenejo v prvi vrsti kapitalisti in da je za Srbijo krona sovražen denar. Z žigosanjem in kolkovanjem je postala avstrijska krona jugoslovanski denar. Krono so pehali navzdol od stopnice do stopnice in je vsak padec krone povzročil gospodarsko revolucijo, povečanje draginje. To so predvsem čutili posli, delavci in kmetje. Valutno vprašanje se je reševalo na brezvesten način, da ne more roditi zaupanja, čemur mora slediti devalvacija krone in podraženje. Sedanji sklepi vlade prejudicirajo parlamentu, ki bo prišel pred izvršeno dejstvo. Med burnim odobravanjem zahteva, da se to vprašanje ne sme reševati med štirimi stenami, ampak se naj skliče parlament, da o tem definitivno sklepa.

Opozicija in vlada.

(Izvirno poročilo »Večernega lista«.)

Belgrad, 18. januarja. Ministrski predsednik Ljuba Davidović je poslal po predsedniku parlamenta opozicijskemu bloku poziv, da pošlje v ustavodajni odbor svoje delegate. Opozicija je na skupni seji svojih zastopnikov v petek in soboto dopolnjevala pogajanja z opozicijo v predsedstvu parlamenta. Opozicija je sklenila tudi o pogojih za vstop v ustavodajni odbor. Ustava mora biti predložena parlamentu in sklicati se mora parlament, da more opozicija izvoliti delegate za ustavodajni odbor in se varuje parlamentarno načelo.

Belgrad, 18. januarja. Včeraj popoldne je imel sejo izvrševalni odbor »Demokratske zajednice«.

LDU Belgrad, 18. jan. »Pravda« javlja: Delegati opozicijskega bloka (Protić, Jovanović, dr. Ninčič, dr. Jančević, dr. Peleš, dr. Manojlović, Banič, dr. Lovrenčič, dr. Shvegel, dr. Drinković in dr. Lorković) so včeraj glede vprašanje sestave ustavnega odseka sklenili, da stopijo preko predsednika parlamenta v stik z vlado in se začno njo pogajati. Predsednik narodnega predstavništva bo danes omogočil prvi

sestane. Opozicijski blok kaže voljo, da se na široki osnovi sporazume z vlado tudi v ostalih vprašanjih.

LDU Belgrad, 18. jan. Danes popoldne se je vršila interparlamentarna konferenca načelnikov strank, zastopanih v parlamentu, na kateri se je razpravljalo o sodelovanju opozicijskih strank v ustavnem odboru. Kakor doznava presbiro, je bilo stavljenih več predlogov, a do definitivnega zaključka še ni prišlo. Seja se je začela okoli šestnajstih in se je končala ob osemnajstih. Od vladnih strank so bili prisotni: za demokrate minist. predsednik Ljuba Davidović in ministri Svetozar Pribičević, dr. Albert Kramer, Voja Veljković, Pavle Marinković in dr. Paleček, za socialne demokrate Vitomir Korac, za Črnogorce načelnik kluba Črnogorcev M. Daković. Od opozicije so se seje udeležili: za radikalce Stojan Protić in Joca Jovanović, za Narodni klub M. Drinković in Ivan Lorković, za Jugoslovanski klub dr. Anton Korošec in Stanko Banič, za demokratske disidente Gavro Manojlović in dr. Dušan Peleš. Jutri bodo imeli načelniki opozicijskega bloka skupno sejo, na kateri se bodo dalje posvetovali.

Volilni fond vladnih strank.

(Izvirno poročilo »Večernega lista«.)

Belgrad, 19. januarja. Iz krogov Demokratske zajednice izvemo, da imajo vladne stranke pripravljen že volilni fond v znesku 40 milijonov dinarjev. Zato se mi-

nistra Pribičević in Kristan protivita vsakemu sporazumu z opozicijo, marveč sta za nasilno taktiko proti strankam opozicije.

Dr. Žerjav aretira.

Krško, 18. januarja. V petek je v Cerkalah bil aretiran organizator in tajnik »Kmetске zvezе« Marinček, ki ga je dr. Žerjav odstavil kot občinskega tajnika. Govori se, da bo aretiran še kaplan Ko-

pitar, ki na prošnje kmetov tudi organizira kmete v »Kmetски zvezе«. Razburjenost ljudstva v celem Krškem okraju je vsled tega velikanska.

„Vse vrlo dobro!“

LDU Belgrad, 18. januarja. »Pravda« priobčuje intervju z ministrom Draškovićem. Minister za promet Drašković je izjavil: Potovanje prestolonaslednika regenta Aleksandra se je izvršilo v ugodnem trenutku in je njegovo bivanje v francoski prestolnici rodilo lepe sadove. More se reči, da je to potovanje prineslo naši državi popoln uspeh. Vsa vprašanja so se pomaknila naprej in to z najboljšim potekom za naše interese. Lahko rečemo, da je vse dobro, vrlo dobro.

Gledajoč vprašanja vojne odškodnine je minister Drašković izjavil: Kar se tiče

vprašanja vojne odškodnine, ki je tvorilo neposreden vzrok tega potovanja, je rešeno ugodno za nas. Žal, da se protokol o odločbah v tem oziru še ne more priobčiti ter vam tudi jaz ne morem ničesar natančnejšega povedati o rezultatih kakor to, da smo z njimi zadovoljni. Na vprašanje sotrudnika »Pravde«, kako stoji jadransko vprašanje je minister Drašković odgovoril: To vprašanje se je premaknilo z mrtve točke in vse kaže, da se bo rešilo ugodno za nas. Reško pristanišče ne bo italijansko in Italija ne bo imela suverenitete nad Reko.

industrijalcev 10, obrtnikov 852, drž. uradnikov 947, privatnih uradnikov 476, zdravnikov 30, odvetnikov in koncipientov 44, železničarjev in delavcev 1616, kmetovalcev 123, zdravniških asistentov 10 in v raznih drugih poklicih zaposlenih 191. Na vsak način bo volilna borba zelo živa in strastna.

Mažarska delegacija na mirovnem posvetu.

LDU Lyon, 18. januarja. (Brezlično.) V petek je vrhovni svet zaslišal načelnika mažarske mirovne delegacije grofa Apponyia, ki je v dveurnem govoru pojasnjeval in branil interese Mažarske. Njegovemu govoru ni sledila nobena razprava. Vrhovni svet se bo v prihodnji seji bavil s pomisleki, ki jih je grof Apponyi izrazil proti predloženi mirovni pogodbi z Mažarsko.

LDU Neully, 17. januarja. (Dun. KU.) Brezlična brzojavka ogrskega dopisnega urada javlja: Vodja ogrske mirovne delegacije grof Apponyi je v svojem ekspezu, ki ga je imel pred svetom petorice, izjavil, da ni na mestu misliti, da se hoče nemadžarsko prebivalstvo na Mažarskem odcepiti od te dežele, ker se more resnica ugotoviti po ljudskem glasovanju. Mažarska želi ljudsko glasovanje pod nepristransko kontrolo in se bo zadovoljila z njegovim izidom, pa naj izpade kakorkoli. Glede finančnih bremen, ki jih mirovna pogodba nalaga Mažarski, je grof Apponyi poudarjal, da je morala Mažarska po dveh revolucijah in po trpljenju vsled boljševiškega gospodarstva pretrpeti kruto zasedbo. Mažarska je pripravljena, da plača ceno svojega poloma. Grof Apponyi je končal z apelom na načela zmagovalcev, ki so jih za vojne proglasili. Clemenceau je izjavil, da se bodo vsi argumenti proučili. Opozarjal je mažarsko delegacijo na to, da se je dovolil petnajstidnevni rok, v katerem naj predloži svoje predloge. Grof Apponyi je nato izjavil, da se bo mažarska delegacija v najkrajšem času vrnila v Budimpešto, da zasliši strokovnjake. Vendar pa prosi že sedaj za potrpljenje v primeru zakasnitve. Clemenceau je vzel to na znanje in zaključil sejo.

LDU Budimpešta, 18. jan. (Dun. KU.) Ogrski dopisni urad poroča: Po mirovni pogodbi, izročeni mažarski mirovni delegaciji, ostanejo Baja, Pečuh, Ogrska Sobotica, Bekescsaba, Mező Hegyös in Kisek pri Mažarski. Dardanski kot baranjskega komiteta in Medjimurje se priklonijo Jugoslaviji.

Proti komunistom v Nemčiji.

LDU Nauen, 18. januarja. (Brezlično.) Proglasitev izjemnega stanja v velikem delu Nemčije je že dosedaj očinkovala ugodno. Splošni položaj se je znatno izboljšal. Stavka železničarjev se more smatrati kot popolnoma izjalovljena. Javlja se samo še o poedinah lokalnih stavkah, ki pa na splošnem položaju ničesar ne izpremenijo. Zdi se, da ekstremni elementi izgubljajo čimdalje več tal med masami. Dva nadaljnja lista radikalne leve, »Leipziger Volkszeitung« in »Kämpfer« v Stettinu sta bila ustavljena. V sobotni seji narodne skupščine je državni finančni minister Erzberger ostro zavrnil pritožbo neodvisnjakega poslanca Seegaria proti prepovedi časopisov in izjavil, da nasilnosti ne uganja vlada, marveč skrajna levica. Vlada da bo z vso odločnostjo nadaljevala boj proti temu rovanju in takoj ustavila vsak časopis, ki bo agitiral za terorizem. Ob živahnem odobravanju večinskih strank je napovedal minister, da bo vlada proti agitaciji skrajne leve brezobzirno porabila moč, ki ji daje v roko ustava.

Župnik Hlinka izpuščen.

Praga, 16. januarja. (ČTU.) Danes je župnik Hlinka izpuščen iz zapor. ... skava proti niemu se nadaljuje.

Volilni boj na Hrvaškem.

LDU Belgrad, 17. januarja. »Politika« piše o volitvah na Hrvaškem: Volilna borba na Hrvaškem se je že pričela. Na čelu volilne kampanje stojita Zagreb in Osjek, to se vidi najbolje iz tamkaj izhajajočega časopisja. Računa se, da bodo v Zagrebu vodile volilno borbo naslednje organizirane stranke: Ljudska (pučka) stranka, demokratska zajednica, hrvatska zajednica, komunisti in soc. demokrati. Udeležile pa se bodo volitev na vsak način tudi seljačka in radikalna stranka ter skupine okoli »Narodnoga Dje-laka«, »Obnove« in »Tribune«. Volilne liste za mesto Osjek so že izgotovljene. Število volilcev znaša 5278. Porazdeljeni po stanovih nudijo naslednjo sliko: Posestnikov je 554, trgovcev 291,

Ententa zahteva Viljema.

LDU Pariz, 18. januarja. (DunKU.) »Chicago Tribune« doznava, da je generalni tajnik mirovne konference Dutasta včeraj ob dvajsetih izročil nizozemskemu poslaniku formalno prošnjo za izročitev bivšega cesarja Viljema petročlanskemu sodišču, ki ga bo dočel vrhovni svet.

Vojna odškodnina Srbiji.

LDU Belgrad, 18. januarja. »Pravda« javlja iz Pariza: Kakor se poroča, je bilo pred nekoliko dnevi od merodajne zavezniške strani dano zagotovilo, da se bo Srbiji priznal 6% delež pri vojni odškodnini. Kakor se doznava sedaj, je odločitev o tem vprašanju že padla. Definitivno je torej določeno, da se naši zahtevi po 6% deležu zadovolji. Kar se tiče našega avansa, je mogoče, da bo znašal 750 milijonov frankov, in sicer z ozirom na to, kar se trdi v zadnjem času, da se od prvih 20 milijard frankov ne bo odbila vsota stroškov, ki bi znašala baje okoli 10 milijard frankov.

Politične novice.

Vseslovenska Ljudska Stranka in pariška pogajanja za Jadran. Vseslovenska Ljudska Stranka je poslala vladi 17. januarja sledečo izjavo: »Po došlih poročilih namerava mirovna konferenca prisoditi Italiji velik del jugoslovanskega ozemlja. Stotisoči slovenskega in hrvatskega naroda naj bi bili odtrgani od svojih rojakov ter izročeni tuji državi oblasti. Vsesloven. Ljudska Stranka slej ko prej neomajno in brezpogojno vztraja na tem, da se tudi slovenskemu in hrvatskemu narodu da pravica, da se v svoji neokrnjeni celoti ujedini v skupni jugoslov. državi po načelih samoodločbe, po naravnem in božjem pravu ter po obljubah, s katerimi so zavezniki med vojno vabili narode na svojo stran. Ker torej zahtevamo, da pripade Jugoslaviji cela slovenska Primorska ter vsa vzhodna jadranska obala od izliva Soče, opažamo z začudenjem in skrajnim ogorčenjem, da se je začelo resno razpravljati celo o pripadnosti Reke, ki je za slučaj, da bi izgubili Trst, edino mogoče naše izhodišče na morje; brez katerega bi hrvaški in zlasti slovenski živelj neobhodno moral gospodarski sužnjosti zapustiti. Vseslovenska Ljudska Stranka opozarja vlado s poudarkom in z vso resnobo, da drugačne rešitve tega teritorialnega vprašanja ne bo nikdar priznavala ter da bo za morebitno neugodno rešitev delala odgovorno vlado.«

Tudi JDS in JSDS sta sklenili protestne izjave proti pariškim pogajanjem.

Jasno poročilo o »rešitvi« valute. »Jutranji list« prinaša poročilo o poteku seje ministrskega sveta, ki je odločil o rešitvi valutnega vprašanja.

Minister za finance dr. Voja Veljković je zavzel odločno stališče, da absolutno ostane pri svojem predlogu o zamenj krona z dinarjem v razmerju 1:4. Ker je Svet, Pribečević informiral svoje kolege o razpoloženju ali bolje rečeno nerazpoloženju onstran Save, Drine in Donave proti namišljeni reformi finančnega ministra, je dober del ministrov zagovarjal predlog, da se končno veljavno rešitev tega vprašanja odgodi; deloma so prodrli, a samo v toliko, da parlament odloči o kovani podlagi nove novčanice. Ko je minister Veljković opazil, da opozicija proti njegovemu projektu narašča, je podal odločno izjavo, da bo v slučaju, da se njegov predlog ne sprejme, takoj odstopil. Nato je nastala v ministrski seji kratka pavza. Ker je bila opozicija v ministrskem svetu slaba, je bil sprejet Veljkovićev predlog z modifikacijo, ki jo je predlagal minister Kramer: naj se na obeh straneh dinarjev označi vrednost v kronah, posebno na bankovcih po 10 dinarjev bo na obeh straneh označena vrednost 40 K. — Sklep je podpisan ob 18. uri. Kot izvemo, se bo začela zamenjava 1:4 v februarju. — Mislimo, da bodo celo veliki finančniki okoli »Jugoslavije« razumeli to poročilo. Veljković je s svojim predlogom prodril, Kramarjeve izpremembe so čisto nebitne. Vsi zverženi komunisti nič ne pomagajo, — četudi resnica v oči bode.

Predpusno šalo si je zopet dovolil »Naprej«. Drugače ne moremo imenovati brezokusnega in neumnega napada na prejšnjo drž. vlado ali vlado dr. Brejca in tovaršev, kakor jo »Naprej« imenuje, radi zvišanja lekarniškega tarifa. Zakaj se je lansko leto ta tarif zvišal, bo vedel zdravstveni odsek, ki gotovo ni »klerikalna« institucija. Da pa je bila prejšnja deželna vlada koalicijska vlada, v koji so baš socialno-demokratski in liberalni tovariši dr. Brejca imeli absolutno večino, vsled katere so lahko sklenili, kar so hoteli, tega se pa samo šaljivci pri »Napreju« ne spo-

minjajo več. Zabavljane na prejšnjo po večini socialistično-liberalno deželno vlado od strani socialistov učinkuje torej za nas in za vse resne ljudi ravnotako zabavno kakor njihovo vsakdanje zabavljanje na sedanjo belgrajsko vlado, ki jo politično vzdržujejo izključno le socialistični ministri, brez kojih bi se niti 24 ur ne mogla držati. Če hoče »Naprej« nadomestovati ranjkega »Pavliho«, naj v tem smislu nadaljuje. Saj je svet v teh težkih časih tudi zabave potreben. In predpust je tudi.

Hrvatska duhovščina in Hrvatska ljudska stranka. Do lanskega leta na Hrvatskem ni bilo izrazite ljudske stranke s krščanskim programom. Zato je bila rodoljubna duhovščina, ki se je hotela udeleževati političnega dela, prisiljena, vstopati v druge politične stranke. Ko se je palani ustanovila Hrvatska pučka stranka kot posestrima naše V. L. S., je hrvatska duhovščina kmalu spoznala, da je njeno mesto z ljudstvom vred edino v tej stranki. Kakor poroča »Nar. Politika«, prehaja sedaj duhovščina trumoma v pučko stranko: celi okraji in dekanati prijavljajo svoj vstop. Ako kje posameznega duhovnika vežejo le premočne osebnosti na katero dosedanjih strank, posebno na starčevičansko Narodno Zajednico, potem prosijo vodstvo Pučke stranke, naj pošlje v župnijo organizatorje, da vsaj ljudstvo organizirajo v Seljački demokraciji — Kmet. Zvezi. Tudi krščansko delavstvo se giblje. Tako se temeljem enotnega krščanskega kulturnega, socialno-gospodarskega in političnega programa z velikimi koraki približuje popolno edinstvo hrvatskega in slovenskega plemena. Isti duh se oživlja tudi med Srbi in z božjo pomočjo upamo, da pride kmalu čas, ko se bodo ljudske plasti jugoslovanskega naroda pod praporom krščanske demokracije zlele v eno samo družino.

Priloge za občinske volitve v Zagrebu bodo, kakor poročajo zagrebški listi, v 14 dneh gotove. Število volilcev bo znašalo približno 21.000, med temi 1500 žensk. Volitve se bodo mogle razpisati začetkom februarja ter se bodo vršile sredi ali najkasneje koncem februarja, ker sme po zakonu preteči od razpisa do volitev največ 15 dni.

Republikanska stranka. V Srbiji se je republikansko gibanje zelo razmahnilo. Dne 15. t. m. je izšel proglas ustanovitelj republikske stranke, na katerem so podpisani: bivši min. predsednik Stojanović, bivši minister za zunanje stvari Jovan Žujović, bivši min. Jaša Prodanović ter še nekoliko bivših ministrov in profesorjev, vseh skupaj okoli 20 politikov. Začasni odbor stranke ima namen, pripraviti vse potrebno za čimprejšnje izdajanje strankinega glasila. V stranko je vstopila tudi republikanska omladina, ki je že pričela izdajati svoj list »Republika«.

Za predsednika francoske republike je bil 17. t. m. izvoljen Pavel Deschanel, doslej predsednik parlamenta. Dobil je pri prvi poskusni volitvi 408 glasov, Clemenceau le 389. Pri končni volitvi je Deschanel dobil 737 glasov od 889, Clemenceau pojde v pokoj.

Dnevne novice.

Draginjska doklada drž. uslužbenec. Prejeli smo: Vprašamo, kaj je krivo zavlačenju izplačila draginjskih doklad drž. uslužbenec, katere bi že morale biti izplačane. Kdo to zadržuje? Ali merodajne oblasti ne vedo, da s tem delajo posebno nižjim nastavljenjem nebovpijočo krivico; kajti ko se je pričelo iste izplačevati, je bila slanina po 35 K kilogram, a danes stane že 46 K; enako je tudi z drugimi živili. Kdo naj plača deficit? Pravica, kje si? — Prizadeti.

Novi bankovci. Finančno ministrstvo je naročilo za okoli 2 milijardi dinarjev novih bankovcev. Misli se, da bo ta količina novčanic zadostovala za izmenjavo dosedanje krone.

Izseljeniško vprašanje. Nikola Gjonović, podravnatelji odseka za obnovo zemlje v ministrstvu prehrane in obnove zemlje, odpotuje v kratkem v Ameriko zaradi ureditve izseljeniškega vprašanja in nabave raznega materiala, ki je potreben za obnovo naše zemlje. Akcija g. Gjonovića je osredotočena v New Yorku, kjer bo imela zlasti tudi nalogo, zbuditi zanimanje ameriških finančnih krogov za narodno gospodarstvo naše države.

Draginjske doklade za delavce. »Nar. Politika« priobčuje članek, v katerem opozarja na razne vrste delavcev, ki v teh dragih časih ne zaslužijo dnevno niti po 20 K. Ako ima tak delavec še družino, je stradanje in propadanje telesnih sil neizogibno. Ker delavcem podjetniki in gospodarji ali ne morejo ali nečejo dati večjih plač, je dolžna država, priti jim na pomoč in rešiti pogina nje in njihove družine. Vsak delavec, ki od svojega dela nima toliko plače, da bi dostojno preživel sebe in družino, naj dobiva od države primerno draginjsko doklado. Potreb-

na sredstva za to naj država izterja od kapitalistov in drugih bogatinov v obliki davka.

Zaplemba blaga v banki. Dne 16. t. m. je sarajevska policija v muslimanski centralni banki našla okoli dvanajst pol vagona različnega manufakturnega blaga: sukna, klobukov, barhenta in različnih vrst platna. Blago se je zaplenilo in ostane zaplenjeno do daljnjie odredbe policijskega ravateljstva. — Nam se zdi, da bi morala biti policija tako pridna pri bankah vseh vrst!

Novo mezdno gibanje med zagrebškimi stavci se je zopet pričelo. Dosedanja pogajanja med tiskarnarji in tiskarji niso še privedla do uspehov.

Zagrebški mesarji groze s štrajkom. Mesno vprašanje je postalo tudi v Zagrebu pereče. Dne 15. t. m. se je vršila v tem pogledu enketi, ki je priznala težavno stališče mesarjev, na drugi strani pa nemogočnost, da se udarijo revnejši sloji prebivalstva z novim povišanjem mesnih cen. Predlagala je vladi, naj uvede maksimalne cene za živo živino v celi deželi in prepove izvoz živine. Naslednji dan — 16. t. m. se je nato vršil sestanek zagrebških mesarske zdruge, kjer so mesarji ugotovili, da morejo plačevati živino do 19 K kilogram žive teže, a meso morajo prodajati po 15 in 17 K kilogram. Tako ne more iti več dalje. Ako vlada do torka 20. t. m. ne ugodí grozjam, predlogom mesne enquete, stopijo v štrajk in zapro mesnice.

Železni rudnik v Srbiji. »Pravda« javlja: Kakor doznavamo, so za časa avstrijske okupacije začeli neki podjetniki kopati železno rudo v rudniku, ki se nahaja v bližini Veleša. Ugotovilo se je, da je najdena ruda take kakovosti, da bo omenjeni rudnik eden najboljših na svetu. Zaradi tega je minister za šuma in rude odredil, da se prične ta rudnik izrahljati v velikem slogu. V ta namen se bo izkušal pridobiti poseben strokovnjak iz inozemstva.

Nahrbtnik zamenjal je neki neznanec včeraj jutraj na Gorenjskem vaku na postaji Vižmarje. V velikem nahrbtniku, ki se nahaja sedaj v Ljubljani, je par možkih čevljev, ena ženska srjaca in zavitek (12 kolov) sukanca. V drugem nahrbtniku so jestvine, moška majica in več pisem, iz katerih se natančno vidi, kdo ima zamenjani nahrbtnik.

Sleparica s ponarejenimi lirami. Emilija Osvald, najbrže begunka iz Istre, stara do 20 let, je v družbi mlade gospodične prodajala v Škofji Loki italijanske lire, katere pa so ponarejene. Lire je že prodala ter ima pri sebi 15.000 K v bankovcih po 1000 K. Izrazila se je, da se odpelje v Ljubljano ali na Jesenice. Govori mešano hrvaško. Na glavi nosi belo čepico.

Saj imate gostilno, pa delate take nepošten kupčije, je rekel prvomestnik kazenskega senata g. nadsv. Vedernjak Francu Nemcu iz Zaboršta. »Imam jo, pa ne nese.« odgovori Nemec. — »Vi ste veriznik, kaj ne?« — »Nič ne verizim, kar morem, prekupim.« Nemec je kupoval moko od dninarja Narobeta z Doba, ki jo je kradel svojemu gospodarju mlinarju Bertolcu. Sodišče je prisodilo Narobetu 5, Nemcu pa 4 mesece težke ječe.

Če služite na Jesenicah, morate znati slovensko! je rekel prvomestnik g. nadsvetnik Vedernjak poslovodju elektrarne Heineju z Jesenic, ki je rekel pred prišoge: »Ich bitte deutsch, kann nicht slovenisch.« — No, izkazalo se je, da zna Heint tudi slovensko, če hoče. Zaslišan je bil v zadevi Andreja Reinharta, kateremu je prisodilo sodišče 4 mesece ječe, ker je kradel žico.

Valute na zagrebški borzi dne 16. t. m.: Ameriški dolarji (100) 8600 K; avstrijske krone (100) 42 K; carski rublji (100) 110 K; dinar (100) 390 K; 20 kronski novc v zlatu 328 K; nemška marka (100) 205 K; rumunski lej (100) 205 K; italijanska lira (100) 675 K.

Ljubilanske novice.

Ij Slovensko marionetno gledališče naznanja, da začne jutri ob 4. uri popoldne s svojimi predstavami v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Na sporedu je »Prolog« in igra »Čarobne gosli«; oboje je spisal Franc Poci, a za naše gledališče sta priredila dr. Ivan Lah in dr. Ivo Sorli.

Ij Mesarji zborujejo. Shoda mesarjev, ki se je vršil včeraj v Ljubljani, se je udeležilo okoli 300 mesarjev iz cele Slovenije. Na shodu je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva: 1. Popolno samostojnost pri obratovanju. 2. Iste pravice, kakor jih imajo mesarji na Hrvatskem. 3. Vnovečevalnica za živino naj se takoj zapre. 4. Odstranijo naj se vsi prekupci in veljtržci z živino. 5. Cene naj bodo proste tako za živino, kakor za meso; živina naj se pregleda na izkladalni postaji. 6. Vlada naj poskrbi za cenejše blago in obutev, odpravi naj tozadevno carino, nakar se

bodo cene živini in mesu gotovo znatno znižale.

Ij Ruska delegata v Ljubljani. V Ljubljano sta prišla in ostaneta tu dva ali tri dni delegata »Občega slovanskega dobrodelnega komiteja«: polkovnik Znamenskij Dimitrij in gospod Genrih Genrikovič.

Ij Iz Mestnega loga. Policija je aretirala Spacapan Leopolda, Martinčič Alojzija in Markič Gabrijelo, ker so prenočevali v neki šupi v Mestnem logu. Dalje je aretirala vojaškega ubežnika Josipa Kociperja, kateri se je že od julija pod napačnim imenom klatil po Jugoslaviji. Kociperja je oddala policija v vojaške zapore, ostali trije so dobili vsak po 3 dni policijskega zapora.

Ij Zagonetni roparski napad. Dne 15. t. m. okoli 20. ure je bila napadena v Miklošičevi ulici št. 8 v veži gospa F. P. ko je gospa pričela klicati na pomoč, jo je neznanec udaril z železom po glavi; gospa je močno krvavela, napadalec je pa vzela noč.

Ij 200.000 kron kavcije je založil Leonard Grivičič, ker je verizil in sleparil z blagom, napravljenim iz kopriv.

Ij Velika tatvina. Potniku Janku Šubajkoviču je bil ukraden kovček, v katerem je imel 1300 lir; v kovčku je bila tudi tigrasta odeja.

Ij Hitler povratek. Ivanka Avsenjak, znana tatvica in vlačuga, je bila izgnana iz Ljubljane, toda se je kljub temu hitro vrnila, vsled česar so jo precej prišli in jo zopet izročili okrajnemu sodišču, kjer jo čaka ogradba radi tatvine.

Ij Tatvine sukenj se v Ljubljani še vedno dogajajo. V neki ljubljanski kavarni sta bili ukradeni te dni suknji Janosa Joškoti, ki je bila vredna 2000 K in Josip Gorisku.

Ij Barhanta, trikote, je bilo ukradeno na Tržaški cesti št. 18. g. Francetu Mediči. Ukradeno blago je vredno 5640 K.

Ij Pretap na Ambroževem trgu. Štepanca Francišek M. in Martin Lederer sta se 12. t. m. ponoči sprla z bratom Pavel in Milan P. z Ambroževega trga. Ko sta šla Štepanca po Poljanski cesti domov, sta Poljančana izživala in klicala na korajžor. Poljančana sta se pozivu na korajžor na Ambroževem trgu odzvala in napadla Štepanca, od katerih je France ušel, Martin je pa poškodovan na glavi. Dejanje se bo končalo pred okrajnim sodnikom.

Razne novice.

Protest otrok proti odstranitvi križa iz šole. V češki vasi je odstranila neka učiteljica križ iz šole. Drugi dan so prišli otroci v šolo in nobeden se ni hotel odkriti v šolski sobi. Brezverna učiteljica vpraša dečke, zakaj se ne odkrijejo, saj so vendar v šoli. Šolarji so ji enoglasno navdušeno odgovorili: »Dokler ne pride zopet križ v šolsko sobo, bodo vsi pokriti. Tako so jim zapovedale njihove matere.« Ta protest je lep in ganljiv nauk za vse one, ki so za upeljavo brezverskega učnega načrta in za odstranitev razpela iz šolskih sob.

Dobrodelnost kot poklic. Pri ameriških prehranjevalni akciji na Dunaju je nastavljenih veliko sto žen na iz srednjega stanu, ki imajo nalogo, nadzorovati prenos jedi za šolsko deco in razdeljevanje teh jedi otrokom. Včasih so taka dela opravljale dame brezplačno, no, danes so tudi družine srednjega stanu navezane bodisi na domače delo, bodisi na službo svojega ženstva. Tako dobivajo gospe, ki delujejo pri gornji ameriški akciji na Dunaju, po 200—300 K mesečne plače in kosilo vsak dan razen nedelj in praznikov. Ker odpade od te plače precej za vožnjo na cestni železnici in perilo (predpasnike in čepice), plača res ni sijajna. V »N. W. Journal« se potezajo za to, da naj bi se povsodi nastavile gospe, ki stanujejo v neposredni bližini dotičnega lokala, kjer se deli hrana; če pa to ni mogoče, naj pa mestna občina dovoli oskrbnicam znano vožnjo na cestni železnici. Dalje, naj bi se pralo perilo v lastni režiji, kar bi bilo gotovo cenejše, nego sedaj, ko morajo dajati oskrbnice prati perilo v zasebne pralnice. Končno naj bi se oskrbnicam dala prilika za cenejši nakup obleke in čevljev, ker nerodnost otrok pri razdeljevanju jedi marsikdaj napravi oskrbnici na obleki več škodo, nego znaša cela njena letna plača.

Narodno gledališče.

DRAMA.

19. jan., ponedeljek: »Oče.« Abon. A.
20. jan., torek: »Oče.« Abon. B.

OPERA.

18. jan., nedelja: »Prodana nevesta.« Izven abon.
19. jan., ponedeljek: Zaprto.
20. jan., torek: »Hoffmanove pripovedke.« Izven abon. Uradniška predstava.

Odgovorni urednik Jože Kotar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tisk »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.